

ringer, at det danske Hedeelskab i rigtig Erkendelse af den store Betydning, en rationel Opdyrkning af de i Hedeegnene spredte Moser vilde kunne faa for Selskabets Opgave: Udnyttelsen af Hederne, har optaget Moseopdyrkingen dersteds som et af sine Virkemidler og i de sidste 5-6 Aar med stor Energi har søgt at rejse en Bevægelse for denne Sag i de ydste Hedeegne, dels ved det mundtlige og skriftlige Ord, dels ved at etablere en stor Mængde Forevisningsmarker i disse Egnes Mosearealer og dels ved at yde Vejledning og Støtte ved derværende Moseopdyrking; — og endelig er det som Supplement til de i vore Nabolande fremkomne Resultater, at Konsulent B. Nielsen har etableret Moseforsøg paa den ene af Statens Forsøgsstationer (Vester Hassing), og at han og hans Medhjælpere have bistaaet Moseopdyrkere, der henvendte sig til dem.

Alle disse Foranstaltninger maa dog nærmest betragtes som indledende Skridt til den store Opgaves Løsning, og hvor nyttige de i og for sig kunne være, trænges der dog til mere systematisk ledede og ordnede, grundige Forundersøgelser, saa at de Befræbelses, der dels ere fremme, dels efterhaanden ville komme frem: for at erobre de store, tildels endnu unyttede Mosearealer for Kultur og fordelagtig Produktion, kunne arbejde paa et saa sikkert og sundt Grundlag som muligt og ikke af Mangel derpaa skulle være udsatte for saadan et Spild af Kraft, Tid og Kapital, som Tilfældet har været ved Udnyttelsen af lignende vanddragne Arealer, ved Forbedring af sibe Engarealer, Udtørring af Søer og Bige o. lign. Ofte er der i dette Hjemmedstet Henvendelse til det kongelige danske Landhusholdningselskab, men det har hverken raadet over Kræfter eller Midler til at optage den nødvendige Vejledning paa dette Felt, og naar det nu i Erkendelse heraf og sin vedblivende Uformuenhed til selv at løse denne Opgave tillader sig at paakalde Statens Støtte til Løsningen af nogle af de mest paatrængende forberedende Arbejder og Forundersøgelser, da er det, fordi det ikke anser det for forsvarligt vedblivende at undlade at gøre Staten opmærksom herpaa, hvad enten de Foranstaltninger, man mener at maatte anbefale, skulle søges iværksatte direkte af Staten eller af en af denne nedsat Kommission, eller af Landhusholdningselskabet eller paa anden Maade.

Bed et Møde af Mosebrugere den 28de Februar d. A. i Randers besluttedes det at nedsætte et Udvalg af 4 Medlemmer med Opfordring til at indbyde Landhusholdningselskabet og Hedeelskabet til hver især at lade sig repræsentere af 4 særlig sagkyndige i Udvalget for at tage under Overvejelse, hvorledes Moseagen i sin Helhed bedst kan fremmes og ordnes her hjemme. For at efterkomme den Indbydelse, Landhusholdningselskabet i saa Henseende modtog, anmodede dette Hr. Inspektør S. Feilberg og Lektor E. A. M. Westermann om i Forbindelse med Selskabets Præsident, Kaptajn la Cour, at tage under Overvejelse, hvilke Foranstaltninger der særlig maatte tilraades fra et agromisk Standpunkt, og herom modtog Selskabet nedenstaaende Forslag, som Præsidiet har kunnet tiltræde, og som yderligere ledsagedes af et mere omfattende, om end skitseret Forslag fra Lektor Westermann angaaende „Ordningen af offentlige Foranstaltninger for Udnyttelse af Moser og tørlagt Søbund m. m.“

„Til det fgl. danske Landhusholdningselskab!

Ifølge Præsidiets ærede Skrivelse af 4de ds. have undertegnede efter forudgaaende skriftlig Forhandling afholdt et Møde den 8de Maj for at tage en eventuel „Ordning af offentlige Foranstaltninger for Udnyttelsen af Danmarks Mosearealer“ under Overvejelse.

Bed dette Møde fremlagde medundertegnede Westermann et skitseret Udkast til Ordning og Fordeling af de Foranstaltninger, der paa Basis af de nuværende Erfaringer og Hjælpebidler maa siges at frembyde sig til en rationel Udnyttelse saavel af vore Moser som af andre Arealer, der ogsaa lide af skadeligt Vand og trænge til hensigtsjvarende Kulturarbejder, da han har anset det ønskeligt ved denne Lejlighed at samle og ordne de herhen hørende Krav, der til forskellig Tid have ytret sig, og hvis Løsning rimeligvis Tid efter anden vil blive nødvendig.

Det vi undertegnede Feilberg og la Cour finde, at dette Udcast, hvoraf en Genpart vedlægges, klart pointerer Arten og Fordelingen af de Opgaver, der efterhaanden maa søges løste for Mosebruget, ere vi alle enedes om overfor Præsidiet at fremdrage som særlig paatrængende:

1. Forundersøgelser, der kunne tjene som Grundlag for en hensigtsmæssig Blandafledning af Danmarks større Mosearealer.